

Milena Wrońska

"Zabawy z wodą" : scenariusz zajęć dla dzieci pięcioletnich

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 1-2,
106-108

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Milena Wrońska
Przedszkole Klub Kubusia Puchatka w Częstochowie

„ZABAWY Z WODĄ”

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA DZIECI PIĘCIOLETNICH

Poniższy scenariusz zajęć opracowany został z myślą o dzieciach pięcioletnich. Jest to propozycja zajęć przybliżających przedszkolakom znaczenie wody na Ziemi i jej rolę w naszym codziennym życiu. Poprzez zaprezentowane tu zabawy badawcze dziecko nie tylko w przystępny i intrygujący sposób poznaje właściwości fizyczne wody, ale także uczy się logicznie rozumować i wnioskować. Taka forma zajęć bardzo spodobała się moim pięcioletkom; zajęcia te bardzo pobudziły ich ciekawość poznawczą i zachęciły do samodzielnych obserwacji zjawisk zachodzących w przyrodzie.

Temat: Zabawy z wodą.

Cele ogólne:

- Kształtowanie umiejętności wnioskowania i logicznego myślenia.
- Rozwijanie zainteresowań przyrodniczych.

Cele operacyjne:

- Dziecko:
- zna rolę wody w przyrodzie,
 - wie, że woda występuje pod różnymi postaciami,
 - stosuje liczebniki porządkowe,
 - zgodnie współpracuje w grupie,
 - stosuje się do poleceń nauczyciela.

Metody pracy:

- aktywizująca, oglądowa, słowna.

Formy pracy:

- indywidualna, zbiorowa.

Czas trwania zajęć:

W zależności od możliwości percepcyjnych dzieci i ich zainteresowania tematem.

Środki dydaktyczne:

Sylwety kropli wody wycięte z papieru samoprzylepnego z imionami wszystkich dzieci, duży napis WODA, nagranie żywej muzyki lub instrument do akompaniamentu, schematyczne ilustracje przedstawiające obieg wody w przyrodzie, kartoniki z cyframi od 1 do 5, wrzątek, naczynie na wodę z pokrywką, ilustracje i fotografie związane z wodą (padający deszcz, kałuże, rzekę, morze, zamrznięty staw, lodowce, ośnieżone pole, kostki lodu w szklance, parujący czajnik, kapiący kran itp.), folia malarska lub niebieska tkanina, słomki do napojów dla każdego dziecka, kartki papieru, niebieska farba rozrzedzona wodą, flamastry. Dzień wcześniej należy przygotować wspólnie z dziećmi pojemniczki z wodą i wstawić je do zamrażarki.

1. Zabawa „Kropelki”.

Nauczycielka umieszcza w różnych miejscach w sali sylwety kropelki wody z imionami dzieci i zaprasza je na zroszoną łąkę: „Tutaj wśród traw i kwiatów ukryła się twoja kropelka wody. Odszukaj kropelkę ze swoim imieniem.” Każdy, kto odnalazł swoją kropelkę zajmuje miejsce w kole. Następnie dzieci, wspólnie sprawdzają poprawność wykonanego zadania i nakleją kropelki wody na swoje bluzeczki.

2. „Porozmawiajmy o... wodzie.”

Nauczycielka pyta, czy wszyscy domyślają się już, o czym będą dzisiejsze zajęcia. Następnie przypina w centralnym miejscu napis WODA, a dzieci próbują go odczytać. Nauczycielka inicjuje rozmowę na temat wody:

- Do czego potrzebna jest na świecie woda?
- Do czego ludzie potrzebują wody?
- Gdzie możemy znaleźć wodę?
- Skąd ludzie mają wodę?

Wnioski:

- Woda potrzebna jest do życia; bez wody nie byłoby roślin, zwierząt, ludzi.
- Woda jest bardzo potrzebna człowiekowi w codziennym życiu.

3. „Jak woda wędruje w przyrodzie?”

a) Zabawa badawcza.

Nauczycielka nalewa wrzątek do naczynia i zwraca uwagę dzieci na zjawisko parowania wody. Zachęca, by spróbowały określić, czym charakteryzuje się para wodna. Następnie zbliża do wylotu naczynia, tak, aby chmura pary osiadła i skroplila się na nim, tworząc deszcz. Dzieci mogą ostrożnie dotknąć osiadłej na pokrywce wody. Obserwują jak krople wody spadają do naczynia z wodą.

b) Odwołując się do powyższego eksperymentu nauczycielka wyjaśnia dzieciom, w jaki sposób woda krąży w przyrodzie.

Kiedy słońce ogrzewa ziemię woda z rzek, jezior, mórz i naszej skóry paruje (rys. 1). Wtedy w powietrzu unosi się ogromna ilość małych kropelek wody, które tracąc ciepło łączą się ze sobą tworząc chmury (rys. 2). Jeśli taka chmura spotka na swej drodze ciepłe powietrze, rozprasza się i paruje. Kiedy jednak spotka zimne powietrze, tworzące ją krople łączą się i stają się zbyt ciężkie, aby utrzymać się w powietrzu – wtedy spadają na ziemię jako deszcz (rys. 3). Jeśli powietrze napotkane przez chmurę jest bardzo, bardzo zimne, wtedy kropelki wody zamieniają się w małe kryształki lodu i spadają na ziemię jako śnieg (rys. 4). Woda z roztopiającego się śniegu oraz woda deszczowa nawadnia ziemię i daje wzrost roślinom (rys. 5), a jej nadmiar spływa do rzek, jezior i mórz.

c) Po wysłuchaniu wyjaśnień nauczycielki, dzieci chętne układają, a następnie przypinają w widocznym miejscu (pod napisem WODA) ilustracje we właściwej

kolejności, numerując je. Nauczycielka zwraca uwagę na poprawne posługiwanie się liczebnikami porządkowymi (obrazek pierwszy, drugi...).

4. Zabawa orientacyjno-porządkowa „Kałuże, rzeka, jezioro”.

Dzieci spacerują po sali przy akompaniamencie muzyki. W przerwie, na hasło „kałuże” formują trzyosobowe kółeczka, na komendę „rzeka” – wszystkie chwytają się za ręce, nie zawiązując koła, ale tworząc długą rzekę. Na hasło „jezioro” tworzą jedno duże koło.

5. Zabawa badawcza.

Nauczycielka prezentuje dzieciom ilustracje i fotografie związane z wodą. Prosi o to, aby na każdym obrazku wskazały wodę. Kiedy pojawiają się wątpliwości dotyczące obrazków przedstawiających śnieg i lód nauczycielka przynosi z zamrażarki pojemniczki z lodem. Dzieci sprawdzają, czy z wody nalanej przez nie dzień wcześniej do pojemniczków utworzył się lód. Starają się określić właściwości lodu. Następnie umieszczają lód w miseczce i co jakiś czas patrzą, czy się rozpuścił i przybrał stan ciekły. Następnie próbują określić, co spowodowało, że woda najpierw zamieniła się w lód, a potem znów w ciecz. Nauczycielka może w tym miejscu zasygnalizować, że woda występuje w trzech stanach skupienia. Jeśli zajęcia odbywają się w zimie, można przynieść do sali śniegową kulkę i obserwować jak się roztopia. Po zakończonym doświadczeniu dzieci umieszczają ilustracje pod napisem WODA.

6. Zabawa ruchowa „Rzeczka.”

Dwie osoby (najlepiej nauczycielki) rozciągają między sobą długi pas folii malarskiej lub niebieskiej tkaniny (rzeczka) i cały czas poruszają nią w płaszczyźnie poziomej, imitując fale. Początkowo folia rozpięta jest na tyle wysoko, by przechodzące pod nią dzieci musiały wspiąć się na palce, aby wyciągniętą wysoko ręką dotknąć powierzchni „wody”. Następnie folię należy stopniowo obniżać, tak, by dzieci musiały przejść pod nią wyprostowane, pochylone, na kolanach, kucając, pelzając (sposób przechodzenia wymyślają dzieci).

7. Zabawa plastyczna rozwijająca wyobraźnię „Wodne stworki”.

Każde dziecko otrzymuje kartkę papieru i kapie na nią kilka kropli niebieskiej farby rozrobionej w dużej ilości wody. Następnie rozdmuchuje krople za pomocą słomki do napojów, tworząc fantazyjne kleksy. Po wyschnięciu dzieci dorysowują swoim stworkom flamastrami różne elementy (oczy, uszy, łapki itp.). Następnie dzieci umieszczają swoje prace na wystawie i kolejno je omawiają.

Milena Wrońska